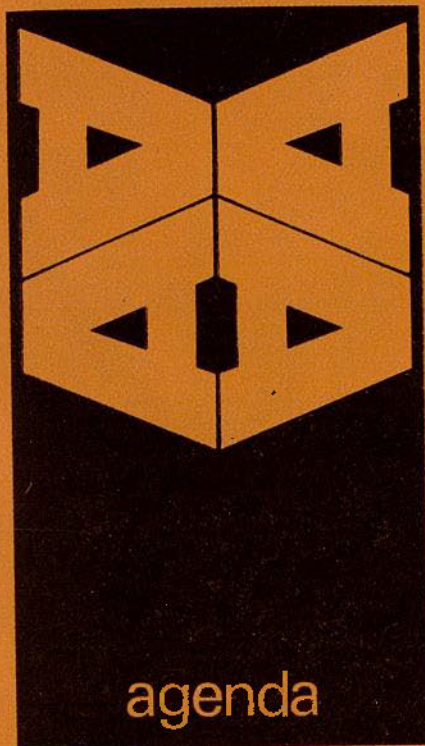

GÎNDURI ÎNTR-O EXPOZIȚIE

«Deschideți ușile! Vin păsările!»

Și ușile au fost scoase din țiței și aduse-n spate pînă aici, să stea măturie că deschizîndu-se, au lăsat să treacă păsările-idei din alaiul fanteziei.

Ar fi putut să cînte și fanfara. Sau taraful.

Dar n-au cîntat.

Acordurile ușor desuete ale fanfarei au încremenit — aureole cenușii și triste — în jurul scaunelor rămase goale și uitate.

Ecoul de română s-a stins și el în bezna-n care doar felinarele au mai rămas aprinse — pete strălucitoare pe aripile unor fluturi de-ntunerici.

Pîndind misterioasele automobile ce trec noaptea pe stradă, singurătatea și-a consemnat cuminte, prin semne de umbre și lumini, impresiile ei de citadină, întrebîndu-se în gînd: de unde vin? Unde se duc?

În zori a încercat să le citească-n ochi, de unde vin, dar n-a reușit să-și vadă decît propriul chip în cioburile privirii stînte.

Doar cearcănele pneurilor mai păstrau urmele paștilor cu flori și fluturi, din visul în care ar fi dorit să se reîntoarcă poate.

Și-ar fi putut să cînte și fanfara. Sau taraful.

Dar n-au cîntat.

Muzicanții și dansatorii s-au mulțumit să ne propună, ingenios și vesel, un joc «de-a v-ați ascunselea», pitînd vederii noastre banalele butelii în care obișnuim să ținem nectarul veselilor de mine. Sau de ieri!

Cuierul rege e tot la locul lui, în colț. Veghează orb la ce se-ntîmplă afară.

De cap își face, în mijloc, valetul felinar, dar mintea nu-l prea duce-așa departe.

Lumina și culorile s-au refugiat în spirale sparte de ciudă că timpul s-a oferit hrană de pus în blid — în chip de calendar.

Și jocul poate continua la infinit. Ușile-au rămas deschise. Păsările-idei încearcă și reușesc să ne dea plăcerea «regăsirii integrității ființei noastre, din care nu folosim decît o infimă parte în munca de zi cu zi, în viața noastră profesională».*

Tanți și Paul Pfenings sînt cei care, prin expoziția lor de artă decorativă și scenografie găzduită în Studioul Muzeului Cecilia și Frederic Storck, mi-au sugerat gîndurile pentru care le mulțumesc.

Arh. CONSTANTIN GHEORGHE

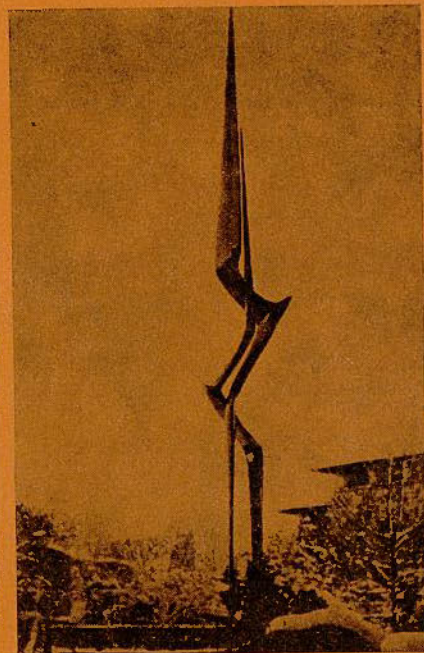
* H. M. Mc Luhan — Pour comprendre les médias

CONSTANTIN LUCACI sculptură în granit și inox

În lunile septembrie și octombrie Sala Dalles a găzduit expoziția personală a sculptorului Constantin Lucaci, manifestare pregnantă care a punctat un moment important în viața artistică a Capitalei.

Constantin Lucaci este cunoscut publicului larg prin monumentalele lucrări în oțel inoxidabil: Fîntînă cinetică la Constanța, «Dialogul undelor», din fața Televiziunii, cele din orașele Victoria, Timișoara, Galați, și colegilor pentru tenacitatea și sensibilitatea sa, forța de muncă și creativă, care au dus la materializarea ideilor sale avîntate în operele pe care le-am admirat la Dalles.

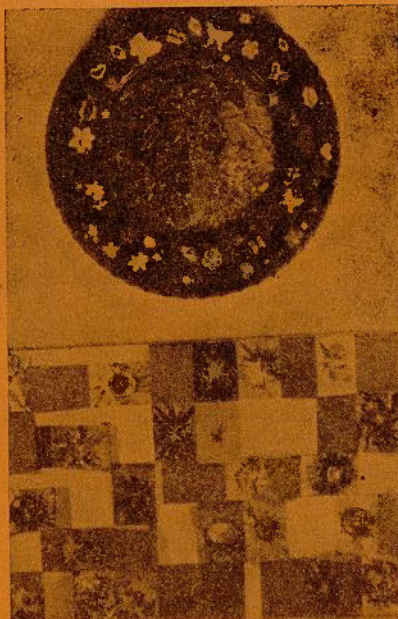
Despre substanța artistică a formelor imaginate cităm din catalogul expoziției: «În ansamblul sculpturilor sale, artistul folosește lumina, ritmul, linia elansată ce sugerează și redau mișcarea perpetuă a universului și semnifică, în compoziții, simboluri umane. Dominarea spațiului, cucerirea înălțimilor pentru a pătrunde

secretul fulgerelor, solicitarea iluziei mișcării prin dinamica liniilor curbe, ce se întîlnesc în unghiuri ascuțite, lupta cu gravitația pentru a realiza imponderabilitatea, devin caracteristicile sculpturii lui Lucaci».

Ca arhitecți, salutăm sculptura «spațiodinamică», a lui Constantin Lucaci, destinată să însuflețească spații urbane, împlinindu-și menirea, transmitînd alături de razele solare și o clipă de bucurie oamenilor.

Arh. ALBA DELIA POPA

Vom testa din nou existența spațiului desfășurat necesar:
dacă inegalitatea

$$S^{(1)}(i) \geq S_R^{(1)}(i) + S_D^{(1)}(i)$$

nu este satisfăcută, o parte din populația rezidențială trebuie reamplasată și anume:

$$R_{R2}^{(1)}(i) = FR^{-1} \times (S_D^{(1)}(i) - S_R^{(1)}(i))$$

$$(i) S^{(1)}(i)$$

Numărul personalului retribuit necesar în sectorul de deservire se va micșora corespunzător:

$$A_D^{k(1)} \text{ va fi egal cu } A_D^{k(1)} - C \times R_{R2}^{(1)} \times DR^k$$

Reamplasarea populației rezultată din insuficiența spațiului desfășurat ($R_{R1}^{(1)} + R_{R2}^{(1)}$) se face pornind de la personalul retribuit din sectorul de bază corespunzător ei:

$$F_R^{(1)} = (R_{R1}^{(1)} + R_{R2}^{(1)}) \times PF^{-1}$$

și folosind un operator de distribuție B' , similar lui B :

$$F_R^{(1)} = B' \times F_R^{(1)}$$

La pasul următor forța de muncă (numărul de personal retribuit) devine:

$$F^{(2)} = A_D^{(1)} + F_R^{(1)}$$

și spațiul desfășurat disponibil devine:

$$S^{(2)} = S^{(1)} - (S_R^{(1)} + S_D^{(1)})$$

Procesul iterativ continuă pînă ce se ajunge la o stare de echilibru (fig. 2).

Modelul expus este static, ca și modelul inițial al lui Lowry, generînd o distribuție echilibrată a activităților în teritoriu.

Am considerat însă că într-o fază inițială modelul static este practic, un model dinamic prezentînd dificultăți de operaționalizare (legat de obținerea datelor și de dimensiunile programului de calcul).

Pe baza modelului se poate construi ușor un algoritm iterativ și apoi un program pentru calculator care va servi la obținerea tuturor variantelor de dezvoltare.

Problema esențială în utilizarea mediului devine cea a obținerii datelor. La baza unor studii similare au stat de obicei date furnizate de cercetări și anchete în problema transporturilor.

REFERINȚE BIBLIOGRAFICE

1. Enache, Mircea, «Metodă în sistematizarea urbană — punct de vedere», «Arhitectura» nr. 3, 1974.
2. Lowry, I. S., «A Model of Metropolis», RM — 4125-RC, Rand Corporation, Santa Monica, 1964.
3. Hansen, W. G., 1959, «How Accessibility Shapes Land Use», AJP Journal, May 1959.
4. Enache, Mircea, «Towards a Methodology of Comprehensive Planning in Romania», The Johns Hopkins University, Baltimore, Maryland, April 1973.
5. Echenique, Marcial et al., «A Model of a Town: Reading», 1969, Working Paper 12, Centre for Land Use and Built Form Studies in the University of Cambridge.

Cronica subiectivă

Cronica fără subiect

Cel mai greu e să evoluezi, să nu rămii o fostă tînără speranță, să evoluezi plenar, s-o simți încet sau ca pocnetul cu care bobocul devine floare (pocnet care depinde și de vidul din jur).

Aș vrea să pot scrie cu ochii închiși (și fără creion, o să spuneti). Cu ochii închiși ideile vin, dar trebuie să-i deschizi ca să le scrii. Și atunci ceva din farmecul lor pierde. Uneori mă joc cu ele ca pisica cu șoarecele. Ideea vine, rotundă și caldă, și cînd e de sine stătătoare și impresionantă o mai las acolo, știind că atunci cînd o chem vine sigur. Mai sînt și șoareci care fug și nu se mai întorc.

Prea mulți scriitori mi-au vorbit suflul de la suflet, în această intimitate formidabilă care se creează prin intermediul pătratului alb, prea multe cărți minunate am citit, pentru ca să nu încerc să fac și eu asta.

Casele, aceste transceenice albe, ar putea să navigheze neștiute cînd noi dormim sau nu le dăm atenție, casele, obsesiile noastre albe. Ești acasă? Eu, da, dar casa mea a plecat pînă la colț să-și ia țigări.

Actuala orientare a designului spre viața oamenilor simpli (vezi Papanek) poate să însemne pentru producția materială ceea ce a însemnat socialismul ca teorie pentru viața spirituală.

Se pare că designul este cea mai potrivită abordare a conceperii și planificării producției obiectelor și că este posibil, în această accepție lărgită actuală, numai în socialism.

Ne-am gîndit cîte lucruri bune ar putea să facă cei cca 3000 de arhitecți (conducători sau diplomați) în afara proiectării propriu-zise? Fiecare ar trebui să poată spune că a contribuit cu ceva în calitate de arhitect cetățean, că a atras atenția, că a corijat ceva în orașul său. Și asta ar putea fi o condiție pentru primirea în U.A....

Civilizația romană (cu bărbații tunși scurt și femeile cu păr lung) a rămas un model de clasicitate care s-a extins și asupra modei vestimentare și capilare. Astăzi, n-ar trebui să uităm că și grecii sînt clasici deși purtau bărbi.

Dintre toate definițiile despre inteligență îmi convine aceasta, extrasă din Aristotel: «A fi extrem de inteligent înseamnă a te adapta cu receptivitate înfinit nuanțată la caracterul particular al stimulilor». Pentru că, e bine știut, femeia e mult mai adaptabilă.

Arh. ALBA DELIA POPA

Toate acestea se completau cu un ceremonial solemn ca o liturghie.

În acele momente, curtea imperială părea să anune, prin ierarhia și simbolurile sale, splendorile curții cerești.

În secolele al XIII-lea—XVI-lea, arta bizantină cucerește Balcanii, răspinzându-se în Serbia, Bulgaria, Țara Românească, Moldova și Grecia. Mozaicurile, emailurile și miniaturile în fildeș dispar. Rămâne însă fresca, în care arta bizantină atinge noi culmi, icoanele, manuscrisele și broderiile pe mătase, care continuă să încinte omenirea timp de secole.

● **CHIPPENDALE THOMAS** născut la Otley, Yorkshire, în 1718 — mort la Londra în 1779.

Fiu de tâmplar, își începe cariera la Londra ca sculptor de scaune. În scurt timp, devine cunoscut și-și lărgeste faima, publicând în 1754 o culegere de proiecte de mobilier, destinate nu numai unui grup restrâns de profesioniști, ci și celor neinițiați. Cartea se numea «Gentlemen's and Cabinet maker's guide»; cu ajutorul ei și a marelui succes pe care l-a avut, este primit ca membru al Societății Regale a Artelor.

Proiectele îi sînt caracterizate de un puternic eclectism. Stau alături, în paginile cărții, mobile de tradiție pur engleză, de mobile în stil palladian de inspirație antică, stil adus în Anglia în sec. XVII de arhitecții Inigo Jones și Christopher Wren din călătoriile lor în Italia, mobile în stilul rococo-ului francez.

Cele mai multe sînt însă de stil gotic amestecat cu exotice influențe chinezești, caracteristice epocii lui George al III-lea (1714—1760).

Evoluția mobilelor lui Chippendale este strîns legată și de apariția unui material nou, ajuns la modă prin 1725, venit din Antile, lemnul de acaju, care treptat înlocuiește nucul tradițional.

Acest amestec de stiluri și influențe a avut fără îndoială ca rezultat obiecte înșolite, caracterizate de abundența unor detalii necontrolate.

În domeniul scaunelor însă, Chippendale reușește să realizeze câteva piese interesante, combinînd în mod ciudat picioare și șezuturi simple, liniare, cu spătare ajurate și încărcate, la toate acestea adăugîndu-se interpretări originale ale influențelor chinezești.

Din opera lui Chippendale ne-au rămas multe proiecte și foarte puține mobile.

În 1778, cedează conducerea atelierelor fiului său, talentat pictor și gravor, al cărui nume era tot Thomas și care în 1779 publică și el o carte, cu titlul «Cartea ornamentelor».

Sub conducerea tinărului Thomas Chippendale, atelierelor de mobilă continuă să producă pînă în 1822.

2

DESIGNUL OBIECTELOR DE UZ CURENT

Centrul de Estetică a Produselor Industriale Ușoare continuă sub acest nume activitatea I.C.I.E.P., atît de binevenită și așteptată, ale cărei rezultate am avut ocazia să le vedem deseori la Art' Ind.

Centrul, care elaborează studii și proiecte în urma contractelor cu centrale și întreprinderi, cuprinde trei ateliere mari:

— cercetarea și proiectarea articolelor vestimentare și materialelor textile;

— cercetarea și proiectarea articolelor de uz gospodăresc;

— cercetarea și proiectarea ambalajelor, grafică publicitară și expoziții.

Din realizările din anul trecut am putut aprecia cu prilejul diferitelor expoziții sau a EREN-ului: setul de termosuri, articolele de sticlă și inox, aragazurile, lămpile sau sistemele de expunere.

Din contractele din anul acesta am ales cîteva machete și prototipuri, din păcate puține, multe din ele fiind la întreprinderile beneficiare, pe care le prezentăm alăturat. Din cele pe care nu le-am putut fotografia se numără: barca pneumatică cu utilizare și pentru pescari, produsă de fabrica «Tehnica Nouă», mașina de cusut, realizată de «Metalotehnica» din Tîrgu-Mureș, tractorul-jucărie pentru copii, cu comandă de la distanță.

Notăm că în planul de perspectivă al Centrului figurează cercetări complexe în domeniul jucăriilor și articolelor destinate ușurării muncii femeii în gospodărie, criteriile fiind necesitatea, stringență într-adevăr, și accesibilitatea, din punct de vedere al beneficiarilor.

Amintind cîteva din proiectele ce se vor executa în 1975, ținînd de atelierul articole de uz gospodăresc: mini-robot casnic, bijuterii de argint, jucării, mobilier pentru copii, articole de baie etc., vrem să transmitem creatorilor, printre care mulți arhitecți, că așteptăm de la ei lucruri tot atît de frumoase ca și pînă acum.

Arh. ALBA DELIA POPA

1. Ambalaje pentru setul de termosuri
2. Vase de cristal. Creator: Matei NEGREANU

3. Tacîmuri din argint cizelat. Creator: Teofil GHEȚIU

4. Ceas care va fi executat din polistiren șoc în culorile: galben, verde, alb, negru. Autor: Eugen NICOLCEV

5. Ceas cu cupolă. Mecanismul obișnuit fabricat la «Victoria»-Arad a fost adoptat la formele de ceasuri deșteptătoare. Autor: Marian VILA

6. Servici de băuturi și salată de fructe. Sticlă color: bleu, roz. Creator: Maria MOLNAR

7. Set de tacîmuri de inox argintat. Creator: Teofil GHEȚIU

8. Miriapod, jucărie de lemn. Autor: Alexandru CHIRA

9. Pentru copii, o locomotivă și ambalajul miriapodului

10. Servici de masă din opal mat și colorat, material aflat încă în experimentare. Creator: Matei NEGREANU

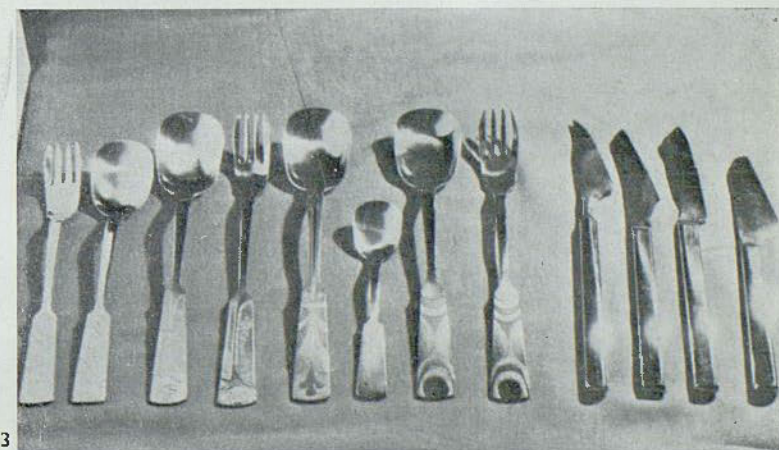
11. Diferite recipiente din opal mat și colorat. Autor: Matei NEGREANU

1

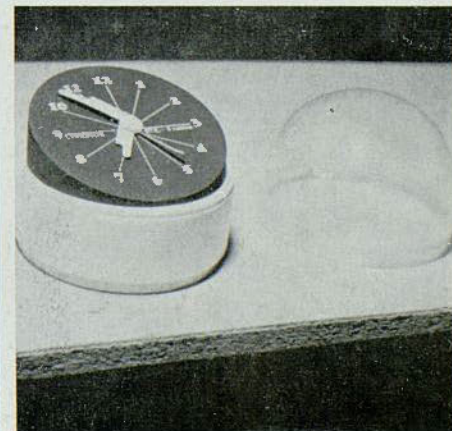
2

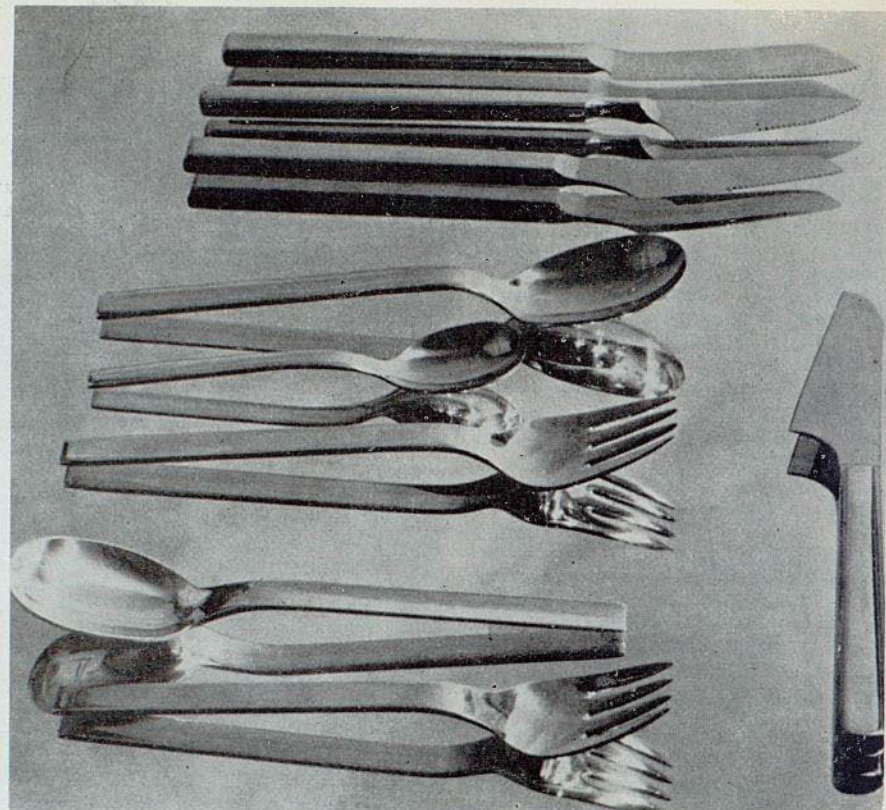
3

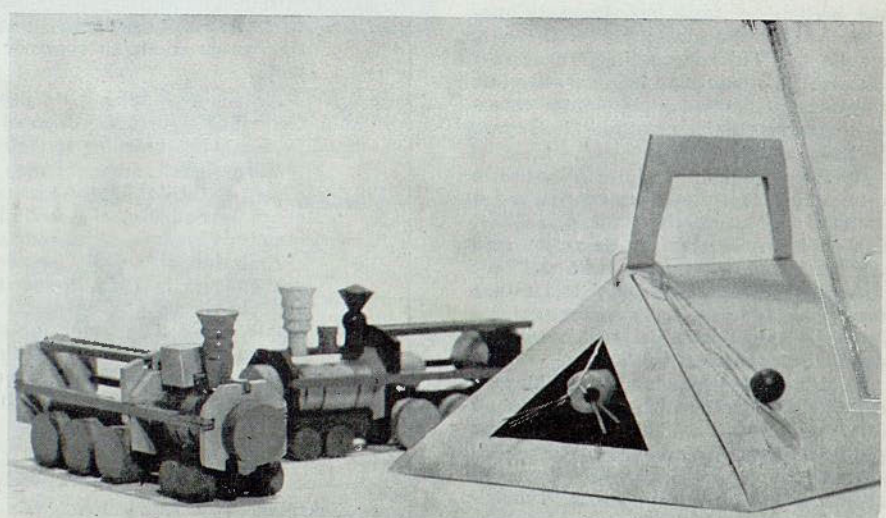
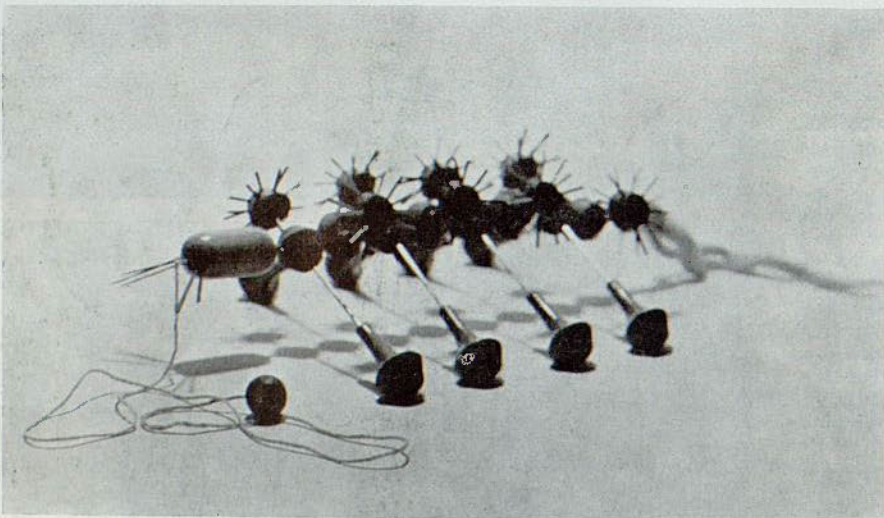
4

5

6,7

8,9

10,11